



ת"פ 62866/06/20 - מדינת ישראל נגד לאון פורמן

בית משפט השלום ברחובות
ת"פ 62866-06-20 מדינת ישראל נ' פורמן

לפני
בעניין: כבוד השופטת קרן וקסלר
המאשימה
נגד
הנאשם
מדינת ישראל
לאון פורמן

גזר דין

1. הנאשם הורשע על פי הודייתו במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן **בסחר בסם מסוג קנביס לשישה קונים שונים וב- 23 הזדמנויות במהלך מספר חודשים במהלך שנת 2019 וכן בהחזקת סם מסוג קנביס שלא לצריכה עצמית**. הצדדים סבורים כי נוכח הליך שיקומי שעבר הנאשם התמלאו התנאים לסטייה ממתחם העונש ההולם והשאלה היא בנוגע למידת ההקלה הראויה. בעוד שלדעת המאשימה יש להעמיד את עונשו של הנאשם על 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, בצד ענישה נלווית, סבורה ההגנה שיש מקום לסטייה משמעותית יותר, כך שיוטל על הנאשם עונש של"צ והוא יועמד במבחן. עוד עותרת ההגנה לביטול הרשעת הנאשם, בהתאם לסעיף 192א בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982.

2. על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, פתח הנאשם חשבון משתמש ביישומון "טלגראס" וסחר בסם מסוכן מסוג קנביס באמצעות היישומון. הנאשם שיווק את הסמים באמצעות פרסום ביישומון, שבעקבותיו פנו אליו קונים פוטנציאליים על מנת לתאם עסקת רכישה וכן באמצעות שיח בינו לבין משתמשים אחרים. בטרם ביצע העסקה דרש הנאשם מהקונה הפוטנציאלי אימות פרטים ולאחר מכן תיאם עם הקונה מועד ומקום לביצוע העסקה. הנאשם מכר את הסם לקונים שונים ובמקומות שונים על יד כך שהיה מטמין את הסם במקום המוסכם בעצמו או באמצעות אחר, יבגני, ובתמורה לכך קיבל הנאשם כסף מהקונה.

על פי האישום הראשון, בתאריך 27.6.2019 במהלך חיפוש בביתו של הנאשם, נמצא כי הנאשם מחזיק במקומות שונים בבית סם מסוכן מסוג קנביס במשקל כולל של כ- 13.5 גרם. בארנקו נמצא מזומן בסך 1,600 ₪.

בגין מעשה זה הורשע הנאשם בהחזקת סמים שלא לצריכה עצמית לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) רישה בפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) תשל"ג-1973 (להלן: "**פקודת הסמים**").

הנאשם הורשע בשישה אישומים נוספים המייחסים לו **עבירות של סחר בסמים מסוכנים** לפי סעיפים 13 ו- 19א

בפקודת הסמים (10 עבירות) כמפורט להלן:

על פי האישום השני, בחודשים אפריל עד לאוגוסט 2019 מכר הנאשם ללקוח בשם דורון סם מסוג קנביס ב-10 הזדמנויות במשקל של במשקלים של 1-3 גרם תמורת 100-250 ₪ בכל הזדמנות.

על פי האישום השלישי, מחודש מרץ ועד לחודש יוני 2019, מכר הנאשם ללקוח בשם עידן סם מסוג קנביס ב-3 הזדמנויות שונות במשקל של 1 גרם תמורת 100 ₪ בכל הזדמנות.

על פי האישום חמישי, במהלך חודש יוני 2019 מכר הנאשם ללקוח בשם מתן סם מסוג קנביס ב-3 הזדמנויות שונות במשקל שאינו ידוע במדויק תמורת 100 ₪ בכל הזדמנות.

על פי האישום השמיני, במהלך חודשים מאי-יוני 2019 מכר הנאשם ללקוח א.א סם מסוג קנביס ב-5 הזדמנויות שונות במשקל שאינו ידוע, תמורת 100 ₪ בכל הזדמנות.

על פי האישום תשיעי, במועד ובשעה שאינם ידועים, מספר חודשים עובר ליום 30.7.2019, מכר הנאשם ללקוח י.ג סם מסוג קנביס במשקל 1 גרם בתמורה של 100 ₪.

על פי האישום האחד עשר, בחודש יולי 2019, מכר הנאשם ללקוח ד.א סם מסוג קנביס במשקל 1 גרם תמורת 100 ₪.

יצוין כי אישומים 4,6,7 ו-10 נמחקו מכתב האישום.

3. בהתאם להסדר דיוני שנערך בין הצדדים והוצג בפני כב' השופטת דיבון סגל ביום 3.11.2021 הופנה הנאשם לשירות המבחן לצורך קבלת תסקיר אשר יתייחס, בין היתר, לעתירת ההגנה לביטול הרשעת הנאשם. במועד זה הצהירה המאשימה כי עמדתה למאסר בפועל.

תסקירי שירות המבחן

4. בעניינו של הנאשם התקבלו שלושה תסקירים.

תסקיר מיום 11.8.2022 סקר בהרחבה את תולדות חייו של הנאשם, יליד 1996, אז סטודנט שנה שנייה ללימודי הנדסאות בניין. מהתסקיר עלה כי הנאשם גדל בסביבה משפחתית שהתקשתה להציב עבורו גבולות חיצוניים ובגיל צעיר נחשף לחברה שולית שמצא בה תחושות ביטחון ושייכות. חרף הקשיים, הצליח לאורך השנים לשמר יכולות תפקודיות טובות, סיים לימודים תיכוניים עם תעודת בגרות מלאה, השלים שירות צבאי כלוחם וכן שמר על יציבות תעסוקתית. הנאשם נטל אחריות מלאה על מעשיו, הסביר את ביצוע העבירות על רקע רצונו בעשיית רווח כספי

מהיר וקל, כשברקע לכך התמודד עם תקופה משברית בחייו לאחר שהיה מעורב בתאונת דרכים בה נפצע ושהה פרק זמן ממושך בביתו ללא תעסוקה. באותה תקופה גם החל לצרוך סם מסוג קנביס על מנת להתמודד עם כאבי הפיזיים. מאז קיבל רישיון לקנביס רפואי (בשנת 2020).

5. במהלך שנת 2021 פנה הנאשם לעובד סוציאלי פרטי שיקומי, מר ירדן אולמן. מדיווחיו במסגרת חוות דעת שהוצגה לשירות המבחן עלה שהנאשם הגיע לטיפול במשך שנה באופן רציף ושיתף בקשיים עמם התמודד. התרשמות הגורם הטיפולי הייתה שהנאשם התבונן פנימה, ערך תפנית משמעותית בחייו והפיק תועלת רבה מהטיפול.

6. שירות המבחן התרשם כי הנאשם ביצע את העבירות על רקע חוסר יכולתו להתמודד בעת מצבי דחק, קושי בהצבת גבולות פנימיים וכן קשרים בעייתיים ותועלתניים שניהל. כן שקל את התנהלותו האימפולסיבית וקשייו לעמוד בפיתויים כשהתקשה לצפות את השלכות מעשיו. על אף האמור, ניכר כי הנאשם נעדר דפוסים עבריינים מופנמים, מנהל אורח חיים מאוזן ויציב ובעל שאיפות נורמטיביות לעתיד. הנאשם שלל נזקקות טיפולית לאור ההליך שהטיפול שיעבר ואף שירת המבחן סבר כי אינו זקוק לטיפול נוסף. בסיכומו של תסקיר המליץ שירות המבחן על הטלת צו של"צ בהיקף 250 שעות. כמו כן, על אף שלא הוצג מסמך המלמד על פגיעה קונקרטי בתחום עיסוקו, נוכח דברי הנאשם כי הרשעה עלולה לפגוע בעתידו המקצועי בתחום הנדסאות בניין ועל מנת שלא לחסום בפניו אפשרויות תעסוקתיות בעתיד, סבר שירות המבחן שיש לשקול בחיוב את ביטול הרשעתו בדיון.

7. בעקבות התסקיר שהתקבל, מיתנה המאשימה את עמדתה והודיעה ביום 7.9.2022 שאם יתקבל תסקיר נוסף נושא אופי חיובי המלמד על נטילת אחריות מלאה, העדר פתיחת תיקים חדשים, שיתוף פעולה מלא עם שירות המבחן ושילוב בטיפול ככל שיידרש, תעתור למאסר בן 9 חודשים שירוצה דרך עבודות שירות ואם יהיה שלילי תעתור למאסר בפועל.

8. בתסקיר מיום 30.1.2023 עדכן שירות המבחן כי נפגש עם הנאשם פעם נוספת וכן שוחח עם המטפל הפרטי על מנת לקבל תמונה רחבה יותר של ההליך הטיפולי. המטפל מסר שהנאשם השתתף בהליך טיפולי פרטי שבועי במשך כשנה בין השנים, עבר הליך טיפולי חיובי, שיתף פעולה באופן מלא, סיפר בהרחבה אודות נסיבות חייו, הצליח להעמיק בבחירותיו בחייו ולבחון את תהליכי החשיבה והרגש שהיו בבסיס העבירות. החל מחודש ספטמבר 2022 הפסיק הנאשם את הטיפול באופן הדרגתי כשלתחושתו הגיע למיצוי, אולם המטפל דווקא סבר כי ישנו צורך בהמשך טיפול ועבודה על מטרות נוספות. שירות המבחן שיקף לנאשם את התרשמות המטפל הפרטי והנאשם הביע נכונות והסכמה להמשך ההליך הטיפולי.

9. מתסקיר שלישי ומסכם מיום 17.5.2023 עלה שהנאשם חזר לטיפול פרטני בחודש פברואר 2023. לדברי המטפל, הצליח הנאשם לשמור על שגרת חיים יציבה ומאוזנת, הוא עובד באופן מאורגן ויציב ומתכוון להינשא לבת זוגו. הנאשם משתף בפתיחות מעולמו הפנימי ומצליח לבחון בביקורתיות את הנסיבות שהובילו אותו לביצוע העבירות. נוכח האמור חזר שירות המבחן על המלצתו בנוגע לביטול ההרשעה והטלת עונש של"צ וכן המליץ על הטלת צו מבחן על מנת להמשיך במעקב אחר הטיפול הפרטי.

10. ב"כ המאשימה, עו"ד רותם נבון פסחה, התייחסה בטיעוניה לערכים המוגנים שנפגעו ופרטה את נסיבות ביצוע העבירות, תוך שהדגישה את הנסיבות לחומרה: תקופה ממושכת שבמהלכה בוצעו העבירות, מכירת הסם למספר לקוחות, לחלקם בכמה הזדמנויות, בכמויות ומחירים משתנים. לעמדתה, מתחם העונש ההולם בנוגע לכלל העבירות נע בין 18 לבין 36 חודשי מאסר בפועל ואילו בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית נע מתחם הענישה בין מספר חודשי מאסר ועד לשנת מאסר בפועל. בהתייחס לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות, סבורה המאשימה כי אמנם נוכח ההליך הטיפולי שעבר הנאשם, כמו גם היותו צעיר נעדר הרשעות קודמות ונעדר דפוסים עברייניים, יש מקום לסטות לקולה ממתחם העונש ההולם, ואולם המלצת שירות המבחן בדבר מידת החריגה הראויה היא שגויה ואיננה נותנת ביטוי ראוי לאינטרס הציבורי ולחומרת העבירות. עוד טענה כי הנאשם אינו עומד בתנאים הקבועים בפסיקה לביטול הרשעה ואף לא הוצגה כול פגיעה קונקרטיית מלבד פגיעה עתידית בתעסוקתו. לסיכום, עמדתה היא יש לחרוג ממתחמי הענישה ולהטיל על הנאשם מאסר לתקופה בת 9 חודשים שיינשא בעבודות שירות, מאסר על תנאי, קנס, פסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי. כמו ביקשה להכריז על הנאשם כ"סוחר סמים" ולהורות על חילוט הטלפון הנייד שלו והכסף שנתפס.

11. הסנגור, עו"ד רצון דרחי, מיקד את טיעונו, מטבע הדברים, בהליך השיקומי שעבר הנאשם וניסה לשכנע לאמץ את המלצות שירות המבחן ככתבן וכלשונו. הסנגור ביקש לשקול כי מדובר בסם שנחשב קל, והטעים כי נוכח השינוי החקיקתי בנוגע לצריכת קנביס לצריכה עצמית, הרי שכל אחד מהקונים ביצע עבירה מנהלית. עוד ביקש לשקול את ביצוע העבירות בפרק זמן מצומצם כ- 4 חודשים, לרוב במשקל נמוך של 1 גרם בכל עסקה וכן את חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות. הסנגור הפנה לשרשרת הנסיבות שהביאה למעורבות הנאשם בביצוע העבירות: תאונת דרכים שבעקבותיה סבל מכאבים קשים, ובשלה אף נקבעו לו אחוזי נכות על ידי ביטוח הלאומי (הוצגו מסמכים על תאונת עבודה שאירעה בחודש אפריל 2019 והחלטת הוועדה הרפואית בביטוח הלאומי על נכות זמנית בשיעור 30% ונכות קבוע בשיעור 9.75%). התרשמות שירות המבחן מהיעדר דפוסים עברייניים תומכת בטענה כי ביצוע עבירות אינו מאפיין את הנאשם ומדובר בתקופה חריגה בחייו. הסנגור הדגיש את אופיו הנורמטיבי של הנאשם, ששירת בצבא וכיום משרת כלוחם במילואים, הפנה לתסקירים החיוביים המצביעים על נטילת אחריות מלאה ושיתוף פעולה עם רשויות החוק, השתלבות ביוזמתו בהליך טיפולי והתמדה בו תקופה ארוכה. עוד ביקש להימנע מפסילת רישונו של הנאשם, שכן הרישיון נדרש לו לצרוך עבודתו והגעה לאתרי בנייה שונים.

12. בעניין ביטול ההרשעה טען הסנגור כי העבירות שבהן הורשע הנאשם סובלות ביטול ההרשעה וכי לנאשם תיגרם פגיעה קונקרטיית בעיסוקו כהנדסאי בניין. בהקשר זה הפנה לחוק ההנדסאים והטכנאים תשע"ג-2012 לפיו אם תיוותר ההרשעה על כנה יימנע מהנאשם להירשם במרשם ההנדסאים במשרד הכלכלה. כמו כן, מאחר שהנאשם החל את עבודתו כסטודנט וכעת עובד בתפקיד של מנהל עבודה, הוא טרם נרשם בפנקס ועתיד להירשם לו בקרו, כך שאם לא תבוטל ההרשעה, אזי לא היה ניתן להוסיפו למרשם ועלול להיות מפוטר מעבודתו. לתמיכה בטענה זו הוצג הסכם עבודה אישי עליו חתם הנאשם ביום 25.10.2022 לפיו החברה תהא זכאית להביא את הסכם העבודה לסיום אם העובד "יואשם או יורשע בעבירה פלילית אשר יש עמה קלון".

13. הנאשם ניצל את זכות המילה האחרונה, הביע צער וחרטה על מעשיו וביקש לאפשר לו להמשיך בדרכו הטובה ולשמור על מקום עבודתו מאחר שהוא המפרנס היחיד בבית.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

14. הנאשם פגע במעשיו בערכים המוגנים ובבסיסם הצורך להגן על הציבור מפני הנזקים הישירים הנגרמים כתוצאה מהשימוש בסם ואלה העקיפים הנגרמים כתוצאה מעבריינות אלימות ורכוש הנלווית לשימוש בסמים ולהפצתם. בפסיקה ענפה עמדו בתי המשפט על החומרה הטמונה בעבירות הסמים ועל הצורך בגמול ובהרתעה בדרך של ענישה מחמירה על מנת לשדר מסר ברור לאלה המחפשים דרכים לעשיית רווח כלכלי קל ומהיר (רע"פ 8388/22 **אביבי נ' מדינת ישראל** (8.12.2022); ע"פ 1517/22 **בן-הרוש נ' מדינת ישראל** (8.3.2022); ע"פ 2596/18 **זנזורי נ' מדינת ישראל** (12.8.2018)). חרף שינוי המדיניות הנוגעת להחזקת סם מסוג קנביס לצריכה עצמית, הדגיש בית המשפט העליון כי "**מדיניות החדשה זו לא נועדה לעודד הספקה או ייצור של סם, ואין בה לגרוע מהתכלית החברתית של מלחמה נגד התופעות אלו. עולה כי מדיניות הענישה למשתמש העצמי בסם מסוג קנבוס פעם ראשונה לחוד, ומדיניות הענישה למפיץ, לסוחר ולמגדל, ולמסייע להם - לחוד**" (ע"פ 5807/17 **דרחי נ' מדינת ישראל** (18.6.2018)). עוד נפסק בהקשר זה, כי בהתאם לפקודת הסמים סם הקנביס הוא סם מסוכן ולא ניתן להתייחס אליו אחרת או באופן מקל (רע"פ 8759/21 **קסלר נ' מדינת ישראל** (23.12.2021); ע"פ 6299/20 **חן נ' מדינת ישראל** (4.2.2021)).

15. בחינת הפסיקה מעלה כי בשל הפגיעה בערכים המוגנים, נוהגים בתי המשפט, על דרך הכלל, להשית עונשי מאסר בפועל על אלה ששולחים ידם בעבירות סחר בסמים.

א. ברע"פ 3059/21 **ימין נ' מדינת ישראל** (5.5.2021) - נדחתה בקשת רשות ערעור של הנאשם כנגד עונש מאסר בן 8 חודשים בעבודות שירות שהושת עליו בגין הרשעתו בחמש עבירות סחר בסם מסוג קנבוס בצוותא באמצעות יישומון ה"טלגראם", תמורת שכר יומי בסך 500 ₪ וכן בהחזקת 50 גרם קנבוס שלא לצריכה עצמית, מחולק למנות, שנמצא לצד שקיות חלוקה, משקל וסכום כסף מזומן בסך של מעל 25,000 ₪. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 10 ל- 20 חודשי מאסר בפועל בגין עבירות הסחר הסמים אולם מצא לחרוג מטעמי שיקום.

ב. רע"פ 7858/19 **וקנין נ' מדינת ישראל** (28.11.2019) - נדחתה בקשת רשות ערעור שהגיש נאשם שהורשע על יסוד הודאתו בסחר בסמים מסוג קנבוס וחשיש בשתי הזדמנויות במשקל כולל של 5.8 גרם, לאחר שנקבע מתחם הנע בין מספר חודשי מאסר ועד שמונה חודשי מאסר שיכול שירוצו בעבודות שירות. בשל עבר פלילי מכביד הושתו על הנאשם 5 חודשי מאסר בפועל, הופעלו מאסרים על תנאי, וסה"כ נגזר דינו ל- 12 חודשי מאסר בפועל.

ג. ברע"פ 6160/18 **רפאל מרואני נ' מדינת ישראל** (5.9.2018) - דובר במבקש שהורשע בעבירות של סחר בסם מסוכן בכך שבארבעה מועדים שונים מכר סם מסוג קנביס לשוטר בכמות כוללת של 29.05 גרם ובתמורה לסכום מצטבר של 2500 ₪. בשלושה מועדים נוספים מכר המבקש סם מסוג חשיש לאזרח, במשקל של כגרם אחד בכל מועד, וזאת בתמורה לסכום מצטבר של 300 ₪. כמו הורשע בכך שבמהלך חיפוש בדירה נמצאו סמים מסוג קנביס וחשיש במשקל כולל של 637.49 גרם וכן כסף מזומן בסך 19,970 ₪. כן צירף תיק נוסף, במסגרתו הורשע בהחזקת סמים שלא לצריכה עצמית, הפרת הוראה חוקית ועבירות נוספות שבוצעו על ידו תוך כדי ניהול התיק הראשון. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם בגין עבירות הסחר הסמים נע בין 6 ל-18 חודשי מאסר בפועל. בגין שני התיקים הושת על המבקש עונש של 10 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. בית משפט מחוזי קיבל את ערעור המדינה וגזר על המבקש עונש של 17 חודשי מאסר בפועל. בקשת רשות ערעור שהוגשה לבית משפט עליון נדחתה.

ד. עפ"ג (מרכז) 7725-03-23 **מזרחי נ' מדינת ישראל** (22.5.2023) - המערער, צעיר נעדר הרשעות קודמות, הורשע בריבוי עבירות סחר בסם מסוכן מסוג קנביס באמצעות יישומון הטלגרם. מדובר בביצוע 34 עבירות סחר בהן נמכר הסם במשקל כולל של 37 גרם ל-7 קונים, ביניהם שני קטינים, תמורה - 50 ₪ לגרם. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם בגין כלל המעשים נע בין 18 ל-36 חודשים, מצא לסטות מהמתחם מטעמי שיקום והטיל על הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי קיבל את הערעור נגד חומרת העונש ועל מנת לעודד את הנאשם בדרך השיקום, העמיד את העונש על 8 חודשי מאסר בפועל.

ה. עפ"ג (חי') 70430-01-20 **נאור עוזיאל נ' מדינת ישראל** (21.5.2020) - המערער הורשע בארבע עבירות של סחר בסם מסוכן מסוג קנביס וחשיש במשקלים של 1-7 גרם תמורת 200 ₪ בכל פעם וכן בהחזקת סם מסוכן מסוג חשיש לצריכה עצמית. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר שניתן לרצות על דרך של עבודות שירות ל-18 חודשי מאסר בפועל, מצא לסטות ממתחם הענישה שקבע מטעמי שיקום, והשית על המערער, בעל עבר פלילי, 3 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, בצד ענישה נלווית. הערעור נדחה.

ו. עפ"ג (מרכז) 24923-01-20 **מדינת ישראל נ' אלבאז** (22.6.2020) - בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה נגד קולת עונש מאסר שהושת על הנאשם, צעיר נעדר הרשעות קודמות, שעבר הליך משמעותי, בגין הרשעתו בסחר בסם מסוג קנביס במהלך כחודש ימים ל-13 לקוחות, חמישה מהם קטינים והשית עליו 15 חודשי מאסר בפועל.

ז. עפ"ג (מרכז) 58019-05-19 **שרעבי נ' מדינת ישראל** (24.9.2019) - המערער הורשע בכך שבמהלך תקופה של כחצי שנה סחר בשש הזדמנויות בסמים מסוג קנביס וחשיש במשקלים בין 1.5 גרם ל-5 גרם לקונים שונים וכן החזיק כ-25 גר' סמים מסוג קנביס וחשיש בביתו לצד משקל דיגיטלי וכסף מזומן. בית המשפט קבע מתחם הנע בין 20 ל-35 חודשי מאסר בפועל והשית על הנאשם עונש בתחתית המתחם על אף הרשעות קודמות בתחום הסמים נוכח מאמציו בהליך גמילה בקהילת "מלכישוע". הערעור נדחה.

16. בענייננו מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא משמעותית. הנאשם הוא המבצע העיקרי, את העבירות ביצע לאחר תכנון מוקדם ותוך השקעה ביצירת הפלטפורמה ובניית מאגר לקוחות. הנאשם הוא שביצע את התקשורת מול הלקוחות וסחר בסמים בפועל במהלך חמישה חודשים בהיקף של 23 עסקאות ל- 6 לקוחות שונים, בכל פעם במשקל של גרם אחד או משקל לא ידוע. מתיאור המעשים ותכיפותם ניכר שלנאשם הייתה נגישות לסמים והוא גם החזיק בביתו סם מסוכן מסוג קנביס במשקל 13.5 גרם. לקולה שקלתי כי מדובר במשקלים נמוכים יחסית וכי התמורה שהשיג הנאשם בגין כלל העסקאות אינה מאד גבוהה. בשים לב לנסיבות ביצוע העבירה ומדיניות הענישה הנוהגת אני קובעת כי **מתחם העונש ההולם נע בין 14 חודשים לבין 30 חודשי מאסר בפועל.**

סוגיית ביטול ההרשעה

17. לא מצאתי מקום להורות על ביטול הרשעתו של הנאשם. כידוע, על דרך הכלל, נאשם שאשמתו הוכחה יש להרשיעו בדין ונסיבות מקלות העומדות לזכותו יוכלו, לכל היותר, להצדיק הקלה בעונשו. הרשעה היא פועל יוצא של הפרת הנורמה הפלילית, היא מתייגת את מעשה העבירה כפסול ומעבירה מסר של הרתעת היחיד והרבים ואילו חריגה משורת הדין עלולה לפגוע בערכים של הוגנות, שוויון בפני החוק וודאות משפטית (ע"פ 2513/96 **מדינת ישראל נ' ויקטור שמש** פ"ד נ(3) 682); ע"פ 9150/08 **מדינת ישראל נ' ביטון** (23.7.2009)). הימנעות מהרשעה תופעל, אפוא, במשורה והיא שמורה לאותם מקרים חריגים ויוצאי דופן, שבהם מתגלה פער שאינו סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין התועלת שתצמח ממיצוי הדין עמו בהצטבר שני תנאים: האחד, כי סוג העבירה מאפשר בנסיבות המקרה לוותר על ההרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה נוספים ובהם התועלת שתצמח לאינטרס הציבורי-חברתי מההרשעה; והשני, כי ההרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם (ע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל** (21.8.1997); וראו מיני רבים: ע"פ 4318/20 **מדינת ישראל נגד אלון חסן** (18.4.2021); רע"פ 7921/22 **עלא אבו סאלח נ' מדינת ישראל** (28.11.2022); רע"פ 2020/23 **אורי סוויסה נ' מדינת ישראל** (12.3.2023); רע"פ 2020/22 **לירן לביא נ' מדינת ישראל** (27.3.2022)).

18. אשר לתנאי המרכזי, ריבוי המעשים לאורך תקופה שאינה קצרה והפגיעה שנגרמה כתוצאה מכך באינטרס הציבורי, אינה מאפשרת את סיכום ההליך ללא הרשעה. עיון בפסיקה מעלה כי בשל חומרתן של עבירות סחר בסמים והצורך בהרתעת הרבים, נמנעו בתי המשפט מביטול הרשעת נאשמים, גם במקרים חמורים פחות מענייניו של הנאשם (ראו לדוגמה: רע"פ 1183/18 **דולב ששון נ' מדינת ישראל** (21.3.2018); ע"פ (מרכז) 39438-06-17 **דוידוב נ' מדינת ישראל** (21.11.2017)).

ברע"פ 5478/19 **לוינ' מדינת ישראל** (25.8.2019) נדון עניינה של מבקשת צעירה, אשר אספה כספים מאחרים, קנתה מאחר באמצעות יישומון הטלגראם סם מסוכן מסוג קנביס, בהמשך חילקה את הסם למנות ולאורך תקופה של כחצי שנה ב-33 הזדמנויות מכרה כמויות קטנות של הסם לאנשים שונים, ביניהם 3 קטינים. בשים לב לנסיבות מקלות הקשורות לביצוע העבירות, מאחר שלא הוכח כי המבקשת הפיקה רווח ממכירת הסם וכן נוכח נסיבות אישיות- תסקיר חיובי שהמליץ על ביטול הרשעה, גילה הצעיר, מעט מעל גיל הבגירות, והיותה חיילת שעתידיה הייתה לצאת לקורס מפקדים ולאחר מכן לקורס קצינים, הורה בית המשפט על ביטול הרשעתה. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה נגד ביטול ההרשעה וקבע כי "**לאור נסיבות ביצוע העבירות, לא ניתן להקל ראש בחומרת המעשים ובהיקפם, וסיווגו של מקרה זה ככזה המאפשר סיום ההליכים ללא הרשעה**

אינו עולה בקנה אחד עם חומרתו. בית המשפט העליון דחה את הבקשה לרשות ערעור תוך שהפנה להלכה לפיה בענייני סחר בסמים אי הרשעה צריכה להיות "**נדירה שבנדירות**".

ברע"פ 114/19 **שצ'רבקוב נ' מדינת ישראל** (13.1.2019) דובר במבקשת שהורשעה על פי הודאתה ב-6 אישומים שעניינם עבירות סמים. המבקשת ובן זוגה ניהלו מערך של סחר בסם מסוג קנביס ויצאו לפועל בכניסה לביתה של המבקשת או במקומות שונים בעיר. במסגרת שני חיפושים נמצאו בבית המערערת סכומי כסף משמעותיים, מכשירים סלולריים ומשקלים אלקטרוניים כמו גם סם מסוג קנביס מפוזר במקומות שונים בבית. בית המשפט קבע מתחמי ענישה מהם מצא לחרוג לקולה, תוך התחשבות בתסקיר חיובי של שירות המבחן שהמליץ על סיום ההליך ללא הרשעה על מנת לקדם את אפשרות גיוסה של המבקשת לצה"ל, ביצוע העבירות על רקע תלותה בבן הזוג ומטעמי שיקום, והטיל על המערערת 6 חודשי מאסר לריצוי שיינשאו בעבודות שירות. בצד זאת דחה את הבקשה לביטול הרשעה, תוך שקבע שהאינטרס הציבורי אינו מאפשר להימנע מהרשעה. ערעור ובקשת רשות ערעור נדחו.

19. הסנגור הפנה למספר החלטות של שמצאו להורות על ביטול הרשעתם של נאשמים, נעדרי הרשעות קודמות, אשר ביצעו עבירות בסחר בסמים:

בע"פ 33947-10-17 (י-ם) **מדינת ישראל נ' קרוקוצקי** (20.3.2018) - נדחה ערעור המדינה נגד ביטול הרשעתו של המשיב וקולת עונש בדמות של"צ וצו מבחן שהושתו עליו לאחר שנקבע שביצע עבירות סם בקנביס בשש הזדמנויות במהלך כחודש ימים במשקלים בין 2 ל- 10 גרם. המשיב בעל נסיבות חיים חריגות, חוזר בשאלה שביצע את העבירות בתקופה של העדר מסגרת תמיכה, עבר הליך שיקומי ועמד בפני גיוס לצה"ל;

בת"פ (פ"ת) 40737-08-16 **מדינת ישראל נ' סוויסה** (13.6.2018) - בית המשפט ביטל הרשעתו של צעיר בן 20, חייל, שנשלח על ידי אחר וסיפק סם לאחרים ב-16 הזדמנויות; בת"פ (ק"ש) 34271-10-18 **מדינת ישראל נ' דהן** (23.3.2019) - ביטל בית המשפט את הרשעת צעיר בן 18, שעמד בפני גיוס לצה"ל, שנשלח על ידי אחר ומכר בשתי הזדמנויות סם מסוג קנביס בכל פעם במשקל 10 גרם וכן החזיק ברכב 42.5 גרם קנביס;

בת"פ (פ"ת) 46572-07-15 **מדינת ישראל נ' הוד** (21.5.2016) - בית המשפט מצא להימנע מהרשעתו של נאשם בן 19, שעמד בפני גיוס לצה"ל. הנאשם מכר יחד עם אחר לסוכנת משטרתית סם מסוג קנביס במשקל 15 גרם בשני אירועים;

ת"פ (ת"א) 9050-04-13 **מדינת ישראל נ' פלוני** (1.7.2015) - בית המשפט ביטל הרשעת הנאשם שמכר לארבעה ממכריו בעבודה סם מסוג חשיש. מדובר בעיתונאי ותיק שהרשעתו בדין עלולה הייתה הביא לנטילת תעודת העיתונאי מידי;

ת"פ (י-ם) 54750-01-19 **מדינת ישראל נ' בן שבת** (2.5.2023) - בית המשפט הורה על ביטול הרשעת הנאשם שמכר לשלושה מחבריו סם מסוג קנביס, לאחד מהם במספר מועדים תמורת סכומים נמוכים, נוכח פגיעה

קונקרטיה בעיסוקו. דינו נגזר כמעט שמונה שנים לאחר ביצוע העבירות;

ת"פ (ת"א) 44597-02-13 **מדינת ישראל נ' שאגן** (9.8.2013) - בית המשפט ביטל את הרשעת הנאשם שמכר לסוכן משטרתי סם מסוכן מסוג חשיש בכמויות קטנות בשלוש הזדמנויות, במהלך 4 שבועות. נקבע שהסוכן הניע את הנאשם למכור את הסמים וכי המכירות נעשו על מנת לרצותו ולא דווקא בעבור בצע כסף.

הנה כי כן, מדובר בנסיבות ביצוע קלות יותר ומנגד- נסיבות אישיות חריגות או גיל צעיר במיוחד, כך שלא ניתן להקיש מאותן החלטות לעניינו של הנאשם.

20. אשר לתנאי השני, מוכנה אני להניח שיש בהרשעה פגיעה בנאשם, אולם זוהי תוצאה ישירה מהוכחת אשמו של אדם בהליך פלילי, ולא מצאתי כי מדובר במקרה כה חריג המאפשר לבכר את עניינו האישי על פני האינטרס הציבורי. נפסק לא אחת, כי יש להותיר את ההחלטה בעניין העסקתו של אדם למעסיק ואין זה מתפקידו של בית המשפט להימנע מהרשעה על מנת לאפשר לאדם להתקבל לעבודה. חוק ההנדסאים והטכנאים תשע"ג-2012 אינו קובע כי כל הרשעה תשלול בהכרח את זכאותו של אדם להירשם במרשם וההכרעה בעניין זה מסורה לוועדת ההסמכה שהיא הגורם המוסמך ויש לקוות כי ישקלו את מלוא נסיבותיו של הנאשם (ראו: רע"פ 5018/18 **עומר בוזגלו נ' מדינת ישראל** (21.10.2018); ע"פ 3515/09 **מנחם פדאל נ' מדינת ישראל** (21.5.2009); ע"פ (חי') 2789-05-21 **באסל אבו טועמה נ' מדינת ישראל** (15.7.2021)).

עוד יפים לעניינו הדברים שנפסקו בעניין לוי: **"יתרה מכך, אני סבור כי גם אם עלולה להיפגע יכולתה של המבקשת לשמש כמפקדת בצה"ל, יש להותיר את הדיון בדבר בידי הגורם המוסמך. הדבר עולה בקנה אחד עם האינטרס הציבורי שכן משנמצא כי נאשם ביצע עבירה פלילית שעלולה להשפיע על כשירותו לעיסוק מסוים, מן הראוי כי הדבר יבחן על ידי הגורמים המוסמכים לכך"**.

קביעת עונשו של הנאשם

21. כאמור, מסכימים הצדדים כי נוכח ההליך הטיפולי המשמעותי שעבר הנאשם יש מקום לסטות מטעמי שיקום ממתחם העונש ההולם והשאלה המרכזית בה יש להכריע היא במידת הסטייה הראויה לאור ההליך הטיפולי שעבר הנאשם ושינוי אורחותיו מאז ביצוע העבירות.

22. הנאשם הוא צעיר כבן 27, נעדר הרשעות קודמות. בעת ביצוע העבירות במהלך שנת 2019 היה כבן 22.5, מאז לא הסתבך בביצוע עבירות נוספות ומיקד את מאמציו בהתנהלות נורמטיבית, השלים את לימודיו והשתלב ביוזמתו בהליך טיפולי ממושך ממנו הפיק תועלת רבה. הרושם הוא שהעבירות בוצעו על רקע תקופת משבר בחייו ומהוות חריג להתנהלותו השגרתית. לכך יש להוסיף כי הנאשם נטל אחריות מלאה על מעשיו, חסך בזמן שיפוטי וניכר שהורתע מההליך המשפטי.

23. בנתונים חיוביים אלה, העומדים לימינו של הנאשם, יש כדי להביא להקלה משמעותית בעונשו ואולם דומה כי המלצת שירות המבחן ממוקדת בעניינו הפרטי של הנאשם ואיננה נותנת מענה ראוי לשיקולי ענישה אחרים,

מהם לא ניתן להתעלם. בשים לב להיקף העסקאות על פני תקופה שאיננה מבוטלת, מאסר בעבודות שירות מהווה ענישה מקלה החורגת באופן ניכר ממתחם העונש ההולם, ויש צורך בהשתת ענישה אשר תבטא את מידת הפגיעה הניכרת בערכים המוגנים ואת הצורך בהרתעת אלה הבוחרים לסחור בסם לצורך רווח כלכלי גם בעתות משבר (רע"פ 2361/20 **משה בן אדרת נ' מדינת ישראל** (6.4.2020); ע"פ 126/22 **מדינת ישראל נ' פלוני** (27.4.2022)).

24. לפיכך, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. מאסר בפועל למשך 5 חודשים.
- ב. מאסר מותנה למשך 6 חודשים, והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירה על פקודת הסמים מסוג פשע למשך 3 שנים.
- ג. הנאשם ישלם קנס בסך 4,000 ₪, או 40 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישתלם ב-10 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל ביום 1.2.2024 ובכל אחד בחודש שלאחריו. תשלום הקנס או הפיצוי ייעשה ישירות לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגביה באחת הדרכים הבאות: בכרטיס אשראי באתר המקוון של רשות האכיפה והגביה (חיפוש בגוגל "תשלום גביית קנסות"): www.eca.gov.il (ניתן לשלם בפריסה של עד 18 תשלומים בהסדר קרדיט). או באמצעות מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז הגביה) בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000. או במזומן בסניפי בנק הדואר, בהצגת תעודת זהות (ללא צורך בשוברים).

ניתן צו כללי למוצגים.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי מרכז- לוד תוך 45 יום.

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות שירות.

ניתן היום, י"ג כסלו תשפ"ד, 26 נובמבר 2023, בנוכחות הצדדים.